

Bsc algebra3 elemző gyakorlat

Harmadik alkalom (2007. szeptember 25)

- 2.2.35.** Igazoljuk, hogy az $a + b\sqrt{2}$ ($a, b \in \mathbb{Q}$) alakú számok résztestet alkotnak $\mathbb{C}$ -ben.
- 6.1.24.** Igaz-e, hogy $\sqrt{3} \in \mathbb{Q}(\sqrt{2})$?
- 6.1.2.** Hozzuk két $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ alakú szám szorzatát is ugyanilyen alakra ($a, b, c \in \mathbb{Q}$).
- 6.1.3.** Írjuk fel az $1 + \sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{4}$ és a $2 + \sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{4}$ szám reciprokát $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ alakban, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$.
- 6.1.15.** Legyen θ az $x^3 + 3x + 1$ polinom (egyetlen) valós gyöke. Írjuk fel a $\theta^5 + 2\theta^3$ és a $\theta/(\theta - 3)$ számokat $a + b\theta + c\theta^2$ alakban, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$. Mi θ minimálpolinomja $\mathbb{Q}$ fölött?
- 5.10.15.** Határozzuk meg az alábbi számok minimálpolinomját a racionális test fölött: $\pi, 1 + i, \sqrt{2} + i, \sqrt{2} + \sqrt{3}, \sqrt[3]{2}, 1 + \sqrt[3]{2}, \sqrt[3]{2 + \sqrt{2}}, \sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} + \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}}, \cos 20^\circ$, egy primitív n -edik egységgyök, ahol $n = 2, 3, 4, 5, 6$, illetve tetszőleges prímszám.
- 6.1.7, 6.1.25.** Igazoljuk az alábbiakat: $\mathbb{Q}(\sqrt{6}) \subseteq \mathbb{Q}(\sqrt{3}, \sqrt{2} + 1)$, $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{2}) = \mathbb{Q}(\sqrt[6]{2})$, $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3}) = \mathbb{Q}(\sqrt{2} + \sqrt{3})$.
- 6.1.23.** Független-e $\{1, i, \sqrt{2} + 3i\}$ $\mathbb{Q}$ fölött; $\{1, i, \sqrt{2} + 3i\}$ $\mathbb{R}$ fölött; $\{1, \pi, 1/\pi\}$ $\mathbb{Q}$ fölött?
- 6.2.1.** Tegyük föl, hogy V vektortér $\mathbb{C}$ fölött. Mutassuk meg, hogy ha $b_1, \dots, b_n$ bázisa, akkor V vektortér $\mathbb{R}$ fölött is ugyanazokra a műveletekre, és $b_1, \dots, b_n, ib_1, \dots, ib_n$ bázis lesz $\mathbb{R}$ fölött. Vagyis az $\mathbb{R}$ fölötti dimenzió a $\mathbb{C}$ fölötti dimenziónak a kétszerese.
- 6.1.24.** Felírható-e $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ alakban a $\sqrt[6]{2}$ illetve a $\sqrt{2}$, ahol a, b, c racionális számok?
- 6.2.15.** Számítsuk ki az alábbi fokszámokat: $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}$ és $\mathbb{Q}(\sqrt{2})$ fölött; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3}) : \mathbb{Q}|$; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{2}) : \mathbb{Q}|$; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{3}) : \mathbb{Q}|$; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{7})$ fölött; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt{8})$ fölött; i foka $\mathbb{Q}(\sqrt[4]{2})$ fölött; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(i)$ fölött; $\sqrt{2} + \sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt{2})$ fölött; $\sqrt{2} + \sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}$ fölött; $\sqrt{\pi}$ foka $\mathbb{Q}(\pi)$ fölött.
- 6.2.11.** Mutassuk meg, hogy ha $K \leq L$ egy testbővítés, $\alpha, \beta \in L$, és $\text{gr}_K(\alpha)$ és $\text{gr}_K(\beta)$ relatív prímek, akkor $|\mathbb{Q}(\alpha, \beta) : \mathbb{Q}| = \text{gr}_K(\alpha)\text{gr}_K(\beta)$.
- 6.2.6.** Legyen $K \leq L$ testbővítés, és tegyük föl, hogy az $\alpha \in L$ elem gyöke egy n -edfokú, $K[x]$ -beli polinomnak. Igazoljuk, hogy $\text{gr}_K(\alpha) \leq n$. Fennáll-e itt a $\leq$ helyett oszthatóság?
- 6.2.9.** Legyen θ nem valós gyöke az $x^3 - 2$ polinomnak. Határozzuk meg θ fokát $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ fölött, és a $\mathbb{Q}(\theta) \cap \mathbb{R}$ testet. Igaz-e, hogy ha $K \leq L \leq M$, és $\alpha \in M$, akkor $\text{gr}_L(\alpha) \mid \text{gr}_K(\alpha)$?
- 6.2.17.** Igazoljuk, hogy ha a és b valós, akkor $a + bi$ pontosan akkor algebrai ($\mathbb{Q}$ fölött), ha a is és b is az.
- 6.2.18.** Az alábbi számok közül melyek algebraiak, és melyek transzcendensek: $\pi + 3, 5\pi + 6, \pi + \sqrt{2}, \pi^2 + 2\pi + 2, \sqrt{\pi}$.
- 6.2.19.** Egy algebrai szám és egy transzcendens szám összege mikor algebrai? És a szorzatuk? Egy algebrai szám négyzete lehet-e transzcendens? És a négyzetgyöke?
- 6.2.20, 2.5.18.** Igazoljuk, hogy $\mathbb{Q}$ egyetlen véges bővítése sem algebrailag zárt. Mutassuk meg, hogy a $\mathbb{Z}_p$ test nem algebrailag zárt. Melyek az algebrailag zárt véges testek?